

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.5.2018
COM(2018) 322 final

2018/0132 (APP)

Predlog

UREDBA SVETA

o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

V členu 312 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) je določeno, da Svet s soglasno sprejeto uredbo določi večletni finančni okvir. V njem se *določijo letne zgornje meje glede odobrenih proračunskih sredstev za prevzem obveznosti po vrstah odhodkov in letne zgornje meje odobrenih proračunskih sredstev za plačila ter opredelijo vse druge potrebne določbe za nemoten potek letnega proračunskega postopka.*

Prvi večletni finančni okvir (ki se je takrat imenoval finančna perspektiva) je bil sprejet pred tridesetimi leti, skupaj z določbami o medinstitucionalnem sodelovanju in proračunski disciplini¹. Ta in naslednji finančni okviri so omogočili izboljšanje in poenostavitev letnega proračunskega postopka ter sodelovanja med institucijami, hkrati pa so povečali proračunsko disciplino in predvidljivost financiranja večletnih programov in naložb.

Z vključitvijo večletnega finančnega okvira v primarno zakonodajo Unije je Pogodba priznala pomen večletnega finančnega okvira kot temelja proračunskega ustroja Evropske unije.

Sedanja uredba o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 je bila sprejeta 2. decembra 2013². Istega dne so Evropski parlament, Svet in Komisija odobrili Medinstitucionalni sporazum o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju³. Uredba o večletnem finančnem okviru je bila revidirana leta 2015⁴ v skladu z določbami člena 19, in sicer zaradi poznega načrtovanja sredstev v okviru deljenega upravljanja, in nato ponovno 20. junija 2017⁵ po vmesnem pregledu.

Ta obrazložitevni memorandum se osredotoča na elemente, ki so novi ali pri katerih Komisija predlaga spremembo v primerjavi s sedanjo uredbo o večletnem finančnem okviru, tako v predlogu uredbe o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru) in osnutku medinstitucionalnega sporazuma o sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁶ (v nadaljnjem besedilu: osnutek medinstitucionalnega sporazuma).

V teh predlogih je kot datum začetka uporabe določen 1. januar 2021, pripravljena pa sta za Unijo s 27 državami članicami, v skladu z uradnim obvestilom Združenega kraljestva, ki ga je Evropski svet prejel 29. marca 2017, o nameri Združenega kraljestva, da na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji izstopi iz Evropske unije in Euratoma.

2. NOV, SODOBEN PRORAČUN

2.1 Glavne politične smernice

Predlog uredbe o večletnem finančnem okviru in osnutek medinstitucionalnega sporazuma sledita načelom in glavnim političnim ciljem, ki so navedeni v sporočilu Komisije z naslovom „Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti: večletni finančni okvir za

¹ Medinstitucionalni sporazum o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskega postopka, ki so ga 29. junija 1988 podpisali Parlament, Svet in Komisija (UL L 185, 15.7.1988, str. 33).

² UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

³ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁴ UL L 103, 22.4.2015, str. 1.

⁵ UL L 163, 24.6.2017, str. 1.

⁶ COM(2018) 323 z dne 2. maja 2018.

obdobje 2021–2027“, sprejetem 2. maja 2018⁷ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o večletnem finančnem okviru), zlasti glede trajanja, strukture, ki odraža politične prednostne naloge, potrebe po večji prožnosti ter zneskov, predvidenih v samem večletnem finančnem okviru.

2.2 Struktura in zgornje meje večletnega finančnega okvira

V strukturi odhodkovnih razdelkov večletnega finančnega okvira se odraža predlog za bolj racionaliziran in pregleden proračun, ki je osredotočen na jasne prednostne naloge politike. Podrobnosti o strukturi in politikah iz vsakega razdelka so opisane v sporočilu o večletnem finančnem okviru.

Večletni finančni okvir je razdeljen na sedem razdelkov s tremi posebnimi zgornjimi mejami: za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo v razdelku II, za odhodke, povezane s trgov, in neposredna plačila v razdelku III in za upravne odhodke institucij v razdelku VII (glej tabelo v Prilogi k tej uredbi).

Komisija v podporo prednostnim nalogam Unije v okviru Unije 27 članic in ob upoštevanju vključitve Evropskega razvojnega sklada v proračun Unije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 predlaga zgornjo mejo za obveznosti v višini 1 134,6 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2018, kar je enako 1,11 % BND EU, ter ustrezno zgornjo mejo plačil v višini 1 104,8 milijarde EUR v stalnih cenah iz leta 2018, kar je enako 1,08 % BND EU.

Komisija skupaj s tem predlogom predlaga zakonodajni sveženj za reformo sistema virov lastnih sredstev Unije, vključno s predlogom sklepa Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije⁸, ki vključuje povečanje zgornje meje za letne vpoklice lastnih sredstev za plačila na 1,29 % BND ter za obveznosti na 1,35 % BND. To povečanje odraža večjo potrebo po plačilih za vključitev Evropskega razvojnega sklada v proračun in financiranje novih prednostnih nalog, hkrati pa poskrbi za zadostno varnostno rezervo za zagotovitev, da bo lahko Unija ne glede na okoliščine izpolnila svoje finančne obveznosti.

2.3 Prožnost

Čeprav je finančni okvir namenjen zagotavljanju proračunske discipline, mora hkrati zagotavljati tudi ustrezne stopnje prožnosti za učinkovito dodeljevanje sredstev in hitro odzivanje Unije na nepredvidene okoliščine in izredne razmere.

V prvih letih večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 se je Unija zaradi nestabilnosti v svojem sosodstvu, ki je povzročila varnostne grožnje in množične migracijske tokove, spopadala z nepredvidenimi izzivi, kakršnih še ni bilo. Da bi mobilizirali dodatna finančna sredstva za ukrepe, ki prispevajo k reševanju zgoraj omenjenih izzivov, je bila prožnost večletnega finančnega okvira obsežno izkoriščena, zlasti z uporabo posebnih instrumentov, vzpostavljenih kot del uredbe o večletnem finančnem okviru. To je Uniji omogočilo, da sprejme odločne ukrepe, a tudi preskusilo prožnost proračuna do skrajnih meja.

V ta namen se je v kontekstu vmesnega pregleda/revizije večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020⁹ leta 2016 podrobno preučilo delovanje vseh orodij prožnosti, pri reviziji uredbe o večletnem finančnem okviru leta 2017 pa so se uvedle dodatne izboljšave.

Na stopnjo prožnosti oziroma togosti finančnega okvira vpliva več dejavnikov, kot so dolžina obdobja, ki ga zajema finančni okvir, število in zasnova odhodkovnih razdelkov, delež porabe EU, ki se vnaprej dodeli državam članicam in regijam ali ki je vnaprej določen z

⁷ COM(2018) 321 z dne 2. maja 2018.

⁸ COM(2018) 325 z dne 2. maja 2018.

⁹ Vmesni pregled/revizija večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020: proračun EU, usmerjen v rezultate, COM(2016) 603 final z dne 14. septembra 2016.

„referenčnimi zneski“ iz zakonodaje, sprejete po postopku soodločanja, razpoložljive razlike do posameznih zgornjih mej odhodkov ter razlike med zgornjimi mejami finančnega okvira in zgornjo mejo lastnih sredstev. Navedene dejavnike je Komisija upoštevala pri oblikovanju predlogov za naslednji finančni okvir.

Zaradi razlogov, ki so predstavljeni v sporočilu o večletnem finančnem okviru, bo proračunska prožnost bolj kot kdaj koli prej bistveno načelo, na katerem temelji naslednji večletni finančni okvir. Na podlagi inovativnih določb, ki so že vključene v večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020, bi moral biti poudarek za prihodnost na utrditvi, izboljšanju in racionalizaciji mehanizmov prožnosti, da se vzpostavi bolj prilagodljiv okvir, pri tem pa ohrani stabilnost, ki jo ponuja večletni okvir.

Komisija zato predlaga, da se v uredbo o večletnem finančnem okviru in osnutek medinstitucionalnega sporazuma vključijo naslednje določbe o prožnosti:

1. Povečanje uporabe zgornjih mej odhodkov s posebno in največjo možno prožnostjo med razdelki in leti: Komisija poleg ohranitve zadostne ravni nerazporejenih razlik predlaga, da se v celoti izkoristijo mehanizmi skupne razlike v okviru zgornje meje za plačila, ki je bila uvedena s sedanjim okvirom. Kot novost predlaga razširitev obsega in področja uporabe obstoječe skupne razlike v okviru obveznosti, da se vzpostavi rezerva Unije, ki se financira iz razlik, ki ostanejo na razpolago do zgornjih mej za obveznosti, iz preteklega proračunskega leta ter s sredstvi, ki so se namenila proračunu EU, vendar se pri izvajanju programov EU niso porabila in so se sprostila. Kot skrajna možnost za odziv bi se ohranila tudi varnostna rezerva.
2. Predlaga se povečanje možnosti odstopanja od okvirnih zneskov v programih, sprejetih po rednem zakonodajnem postopku, z 10 % na 15 %, da se poveča prožnost znotraj razdelkov.
3. V zvezi s **posebnimi instrumenti**, ki omogočajo vnos odobritev v proračun nad zgornjimi mejami, določenimi v večletnem finančnem okviru, bi bilo treba pojasniti, da to velja tako za uporabljene odobritve za prevzem obveznosti kot za odobritve plačil. Poleg tega:
 - (a) je področje uporabe posebnih instrumentov, kot sta Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji in rezerva za nujno pomoč, revidirano in po potrebi razširjeno (na primer, da se omogoči uporaba rezerve za nujno pomoč v izrednih razmerah v Uniji), skupaj s poenostavitvijo postopkov njihove uporabe;
 - (b) se predlaga povečanje višine najvišjih zneskov, ki so vsako leto na razpolago za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije, rezervo za nujno pomoč in instrument prilagodljivosti. Nazadnje bi bilo treba dovoliti, da tudi instrument prilagodljivosti uporabi neporabljeni del letnih zneskov rezerve za nujno pomoč, kot to sedaj že velja za Solidarnostni sklad Evropske unije in Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji.

2.4 Prilagoditve, pregled in revizija večletnega finančnega okvira

Zneski v finančnem okviru za obdobje 2021–2027 so določeni v cenah iz leta 2018. Postopek za njegovo tehnično prilagoditev je isti, prav tako je ohranjen 2-odstotni deflator. Letna tehnična prilagoditev vključuje tudi izračune zneskov v zvezi s skupno razliko v okviru zgornje meje za plačila, skupno razliko v okviru obveznosti (rezerva Unije), instrumentom prilagodljivosti in varnostno rezervo, v skladu z določbami o maksimalnih letnih zneskih in prerazporeditvah neporabljenih zneskov iz prejšnjih let, kot je določeno v uredbi. Rezultate

prilagoditev je treba proračunskemu organu sporočiti pred začetkom proračunskega postopka za leto $n+1$.

Prilagoditev zgornjih mej večletnega finančnega okvira je lahko tudi posledica drugih okoliščin. To na primer velja za omogočanje ponovne vključitve obveznosti v proračun v primeru zamude pri sprejemanju novih pravil ali programov v okviru deljenega upravljanja ali za prilagoditev sredstev za kohezijsko politiko najnovejšim statističnim podatkom v zvezi z metodo dodelitve. To prav tako velja, da se lahko omogoči ponovna vključitev odobritev v proračun zaradi odprave ukrepov za zamrznitev, ki bi lahko bili sprejeti na podlagi posebnih temeljnih aktov, ki povezujejo učinkovitost skladov z dobrim gospodarskim upravljanjem ali z zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah.

Zdi se primerno ohraniti določbe, ki določajo primere, za katere bi morala biti predvidena revizija večletnega finančnega okvira (revizija Pogodb s proračunskimi posledicami, širitev Unije, ponovna združitev Cipra).

Vmesni pregled večletnega finančnega okvira je predviden do konca leta 2023. Temu pregledu se lahko po potrebi priložijo ustrezni predlogi za revizijo uredbe.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1 Uredba o večletnem finančnem okviru

V skladu z določbami sedanje uredbe št. 1311/2013 so določbe osnutka uredbe o večletnem finančnem okviru strukturirane v poglavja. Vrsten red nekaterih določb je bil spremenjen, da bi se poenostavila predstavitev.

Poglavje 1 – Splošne določbe

Člen 1 – Večletni finančni okvir

Besedilo člena 1 določa trajanje večletnega finančnega okvira, ki je določeno na sedem let (od leta 2021 do leta 2027) zaradi razlogov, navedenih v sporočilu o večletnem finančnem okviru.

Člen 2 – Spoštovanje zgornjih mej večletnega finančnega okvira

Odstavek 1 člena 2 se sklicuje na Prilogo, ki vsebuje razpredelnico z zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira, in določa, da morajo institucije v proračunskem postopku spoštovati te zgornje meje v skladu z določbami Pogodbe.

Prav tako določa prilagoditev posebne zgornje meje za odhodke, povezane s trgov, in neposredna plačila v skladu z uporabo prožnosti med stebroma skupne kmetijske politike (SKP), kot je določeno v zakonodaji za področje skupne kmetijske politike.

Z odstavkom 2 se uvajajo posebni instrumenti, ki so podrobneje opredeljeni v poglavju 3 predloga uredbe (členi 9 do 14), po načelu, da ti instrumenti niso vključeni v večletni finančni okvir in da se njihovo financiranje v določenih okoliščinah zagotavlja nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira, tako za odobritve za prevzem obveznosti kot za ustrezne odobritve plačil. Da bi se ohranile sedanja stopnja prožnosti in vloge različnih institucij pri uporabi teh instrumentov, so postopki za uporabo teh instrumentov vključeni v osnutek medinstitucionalnega sporazuma.

V odstavku 3 je preneseno besedilo sedanjega člena 3(3), in sicer je prilagojeno opredelitvi finančne pomoči državam članicam, navedeni v naslovu X finančne uredbe¹⁰. To vključuje

¹⁰ Uredba (EU) [201X/XXX] Evropskega parlamenta in Sveta z dne [...] o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L ...).

vsa posojila državam članicam, ki se lahko zagotovijo v okviru aranžmaja za plačilno bilanco¹¹ in evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo¹², pa tudi nove evropske stabilizacijske funkcije za naložbe, ki zagotavlja posojila državam članicam, ki se soočajo s hudimi asimetričnimi šoki. Ohrani se načelo, ki določa, da če je treba vračilo zajamčenega posojila v okviru finančne pomoči državam članicam kriti iz proračuna Unije, bi morali biti taki potencialni odhodki izključeni iz finančnega okvira (tj. uveljavljali bi se zneski nad zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira).

Zadevna zgornja meja, ki omejuje zmožnost Unije, da jamči za posojila s sredstvi iz proračuna Unije, je zgornja meja lastnih sredstev in ne zgornja meja večletnega finančnega okvira.

Člen 3 – Spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev

V ta člen je preneseno besedilo člena 4 sedanje uredbe. Za vsako leto je treba zagotoviti skladnost z zgornjo mejo lastnih sredstev. Če bi zaradi zgornjih mej odobritev plačil vpoklicna stopnja za lastna sredstva presegala zgornjo mejo lastnih sredstev, je treba zgornje meje finančnega okvira prilagoditi.

Poglavje 2 – Prilagoditve večletnega finančnega okvira

Člen 4 – Skupna razlika v okviru zgornje meje za plačila

V ta člen je za obdobje 2022–2027 preneseno besedilo člena 5 sedanje uredbe, vendar brez kakršnih koli omejitev v zvezi z zneskom prilagoditev zgornjih mej, da se zagotovi posebna in največja možna prožnost.

Člen 5 – Tehnična prilagoditev

V ta člen je preneseno besedilo člena 6 sedanje uredbe. Zneski v finančnem okviru so določeni v cenah iz leta 2018. Postopek za njegovo letno tehnično prilagoditev je isti, prav tako je ohranjen 2-odstotni deflator. V odstavku 1 se spremeni vrstni red odstavkov (d) do (f), tako da se upošteva vrstni red členov v poglavju 3.

Člen 6 – Prilagoditev sredstev za kohezijsko politiko

V ta člen je preneseno besedilo člena 7 sedanje uredbe v zvezi s prilagoditvijo sredstev za kohezijsko politiko na podlagi najnovejših statističnih podatkov, z izjemo pregleda upravičenosti Kohezijskega sklada. Uvedene spremembe odražajo časovno razporeditev večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

Člen 7 – Prilagoditve v zvezi z ukrepi, povezanimi z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah

V zvezi z makroekonomsko pogojenostjo je v ta člen preneseno besedilo člena 8 sedanje uredbe. Predlaga se razširitev tega mehanizma, da se prilagodijo zgornje meje večletnega finančnega okvira v primeru odprave ukrepov, povezanih z zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah¹³. V obeh primerih se predlaga, da se najdaljše časovno obdobje za ponovno vključitev začasno zamrznjenih obveznosti v proračunu omeji na n+2 let.

¹¹ Uredba Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).

¹² Uredba Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (UL L 118, 12.5.2010, str. 1).

¹³ COM(2018) 324 z dne 2. maja 2018.

Člen 8 – Prilagoditev v skladu z novimi pravili ali programi v okviru deljenega upravljanja

Predlaga se sprememba zgornjih mej v primeru zamude pri sprejemanju novih pravil ali programov v okviru deljenega upravljanja, in sicer s tehnično prilagoditvijo in ne z revizijo kot sedaj (člen 19 sedanje uredbe o večletnem finančnem okviru), saj gre v bistvu za samodejno in mehansko spremembo, ki jo je treba izvesti hitro, da se olajša dokončanje postopka načrtovanja programov. Predlaga se, da se dodeljena sredstva, ki niso bila porabljena v letu 2021, v enakih tranšah prerazporedijo v naslednja štiri leta od leta 2022 do leta 2025.

Poglavje 3 – Posebni instrumenti

Vrstni red predstavitve posebnih instrumentov je spremenjen in najprej vključuje dva posebna instrumenta (Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije), povezana s posebnimi temeljnimi akti. Določbe o uporabi so v uredbi in osnutku medinstitucionalnega sporazuma racionalizirane ob upoštevanju določb, ki so že vključene v posebne sektorske temeljne akte in v finančno uredbo.

Člen 9 – Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

V ta člen je preneseno besedilo člena 12 sedanje uredbe. Opredelitev ciljev in področja uporabe Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji bo določena v posebnem temeljnem aktu (Uredba (EU) XXXX/XX¹⁴). Najvišji letni znesek je povečan na 200 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).

Člen 10 – Solidarnostni sklad Evropske unije

V ta člen je preneseno besedilo člena 10 sedanje uredbe. Opredelitev ciljev in področja uporabe Solidarnostnega sklada Evropske unije je določena v posebnem temeljnem aktu (Uredba (ES) št. 2012/2002, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 661/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014), za katerega ni predlagana nobena sprememba. Najvišji letni znesek je povečan na 600 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).

Člen 11 – Rezerva za nujno pomoč

Ta člen ustreza členu 9 sedanje uredbe. Ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju odzivnosti proračuna Unije in novih izzivov, s katerimi se je Unija soočala in se še vedno sooča, se predlaga, da se področje uporabe rezerve za nujno pomoč razširi na operacije znotraj EU, da se zagotovi skupni mehanizem za finančno okrepitev ukrepov EU v odziv na vse vrste kriz (naravne nesreče, izredne razmere na področju upravljanja migracij, izredne humanitarne razmere, zdravstvene epidemije itd.) in na vseh geografskih lokacijah. Da bi se zmogljivosti proračuna EU za odzivanje čim bolj povečale, za posebne programe ni omejevanja namembnosti sredstev ali prednostne uporabe. Kljub temu bi se prek leta uporabljalečasne omejitve uporabe, da bi se zagotovila zmožnost odzivanja na notranje ali zunanje krize v vsakem trenutku in zagotovilo, da se sredstva lahko uporabijo za kritje potreb, ki se lahko pojavijo proti koncu leta. Najvišji letni znesek je povečan na 600 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).

Člen 12 – Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije)

Ta člen ustreza členu 14 sedanje uredbe. Poleg razpoložljivih razlik do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obveznosti za leto $n-1$, ki se bodo začele uporabljati v letu 2022, se predlaga, da se od leta 2023 sredstva v okviru skupne razlike v okviru obveznosti (rezerva Unije) povečajo za zneske, ki ustrezajo sproščenim odobritvam iz leta $n-2$, z izjemo sproščenih odobritev, ki so znova na razpolago v skladu s posebnimi pravili iz člena [15]

¹⁴ UL L, , str. .

finančne uredbe. Določbe o uporabi ostanejo enake kot pri sedanji skupni razliki v okviru obveznosti.

Člen 13 – Instrument prilagodljivosti

Ta člen ustreza členu 11 sedanje uredbe. Najvišji letni znesek se poveča na 1 milijardo EUR (v cenah iz leta 2018). Poleg tega se predlaga, da se v instrument prilagodljivosti dodajo neporabljeni zneski rezerve za nujno pomoč, ki so zapadli v preteklem letu, kot v skladu s sedanjo uredbo že velja za Solidarnostni sklad Evropske unije in Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji. Izračun zneskov, ki so na razpolago v okviru instrumenta prilagodljivosti, se bo še naprej sporočal v okviru letne tehnične prilagoditve iz člena 5.

Člen 14 – Varnostna rezerva

V ta člen je preneseno besedilo člena 13 sedanje uredbe.

Poglavje 4 – Pregled in revizija večletnega finančnega okvira

Člen 15 – Revizija večletnega finančnega okvira

Besedilo tega člena ustreza členu 17 sedanje uredbe. Besedilo odstavka 3 v zvezi s preučitvijo možnosti za prerazporeditev znotraj ustreznega razdelka večletnega finančnega okvira je bilo poenostavljeno.

Člen 16 – Vmesni pregled večletnega finančnega okvira

Ta člen ustreza členu 2 sedanje uredbe. Predlaga se, da Komisija do konca leta 2023 predstavi pregled delovanja večletnega finančnega okvira, po potrebi skupaj z ustreznimi predlogi za preostanek obdobja, vključno s predlogom za revizijo večletnega finančnega okvira (člen 15(1)).

Člen 17 – Revizija, povezana z izvrševanjem

Besedilo tega člena ustreza členu 18 sedanje uredbe. Splošno pravilo glede časa sprejetja revizije je umaknjeno, da se ne bi časovno omejila možnost revizije večletnega finančnega okvira na podlagi izvrševanja, če bi bilo to potrebno.

Člen 18 – Revizija večletnega finančnega okvira zaradi spremembe Pogodb

V ta člen je preneseno besedilo člena 20 sedanje uredbe.

Člen 19 – Revizija večletnega finančnega okvira zaradi širitve Unije

V ta člen je preneseno besedilo člena 21 sedanje uredbe.

Člen 20 – Revizija večletnega finančnega okvira zaradi ponovne združitve Cipra

V ta člen je preneseno besedilo člena 22 sedanje uredbe.

Poglavje 5 – Prispevek k financiranju obsežnih projektov

Člen 21 – Prispevek k financiranju obsežnih projektov

Ta člen ustreza členu 16 sedanje uredbe. Predlaga se, da se za obdobje 2021–2027 ohranijo določbe, ki določajo najvišje zneske prispevkov iz proračuna Unije za obsežne infrastrukturne projekte, ki se financirajo v okviru zgornjih mej večletnega finančnega okvira, vendar njihovo trajanje daleč presega obdobje, določeno za finančni okvir.

To bi zadevalo obsežne projekte v okviru predlaganega Evropskega vesoljskega programa in mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER).

Zato predlagana določba predvideva „namensko omejevanje“ zneska, ki je na razpolago za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027. Zakonodajni akti o zgoraj omenjenih programih so v skladu s finančnimi določbami iz te uredbe.

Poglavje 6 – Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Člen 22 – Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

V ta člen je preneseno besedilo člena 23 sedanje uredbe.

Člen 23 – Enotnost proračuna

V ta člen je preneseno besedilo člena 24 sedanje uredbe.

Poglavje 7 – Končne določbe

Člen 24 – Prehod na naslednji finančni okvir

Besedilo tega člena ustreza členu 25 sedanje uredbe. Določa obveznost Komisije, da predloži nov finančni okvir pred 1. julijem 2025.

Pravila za primer, da se nov finančni okvir ne sprejme do konca finančnega okvira, ki ga zajema ta uredba, določa primarna zakonodaja (člen 312(4) PDEU) in jih ni treba ponovno navesti v uredbi. Nanje je opozorjeno v uvodni izjavi 15.

Člen 25 – Začetek veljavnosti

V zadnjem členu osnutka uredbe o večletnem finančnem okviru je določen datum začetka veljavnosti in datum začetka uporabe uredbe. Medinstitucionalni sporazum bi moral začel veljati istega dne, saj se ti pravni besedili med seboj dopolnjujeta.

3.2 Medinstitucionalni sporazum o sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju

Uvod – Točke 1–6 osnutka medinstitucionalnega sporazuma

Uvodni del osnutka medinstitucionalnega sporazuma uvaja sklic na Pogodbo (člen 295), določa, da je sporazum zavezujoč ter usklajen z drugimi pravnimi akti, povezanimi z večletnim finančnim okvirom in proračunskim postopkom, opisuje sestavo sporazuma ter predpisuje njegov začetek veljavnosti (istočasno z uredbo o večletnem finančnem okviru).

Vanj je preneseno besedilo točk od 1 do 6 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma.

Del I – Določbe v zvezi z večletnim finančnim okvirom

A. Določbe v zvezi z večletnim finančnim okvirom

Točka 7 medinstitucionalnega sporazuma se nanaša na razlike do zgornjih mej. V uredbi o večletnem finančnem okviru so za vse razdelke določene zgornje meje, ki jih je treba v skladu z zahtevami iz Pogodbe spoštovati v vsakem letnem proračunskem postopku. Vendar bi bilo treba ohraniti prakso, da se, kolikor je mogoče, zagotovijo zadostne razlike do zgornjih mej. Ta predstavlja del medinstitucionalnega sodelovanja in dobre volje institucij v proračunskem postopku. Določba točke 8 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma se ohrani brez spremembe, razen sklica na podrazdelek „Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“, saj v okviru nove strukture večletnega finančnega okvira tak podrazdelek ni predlagan.

V točki 8 je določeno, da se napovedi za odobritve plačil po letu 2027 posodobijo v četrtem letu, ki ga zajema večletni finančni okvir, kar je v skladu z dosedanjo prakso in točko 9 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma.

B. Določbe v zvezi s posebnimi instrumenti

Točke 9 do 13 ustrezajo točkam 10 do 14 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma in opredeljujejo postopke, ki se uporabljajo za uporabo naslednjih posebnih instrumentov, ki so določeni v uredbi o večletnem finančnem okviru: Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije, rezerva za nujno pomoč, instrument prilagodljivosti in varnostna rezerva. Vrstni red določb je spremenjen tako, da odraža vrstni red iz osnutka uredbe o večletnem finančnem okviru.

Besedilo določb se spremeni tako, da se:

- uskladijo pravila glasovanja, ki so potrebna za uporabo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostnega sklada Evropske unije in instrumenta prilagodljivosti, s pravili, ki se uporabljajo za sprejetje proračuna EU v skladu s členom 314 PDEU;
- poenostavi in racionalizira besedilo, kadar so posebne določbe že vključene v finančno uredbo ali ustrezen sektorski temeljni akt: pravila, ki se uporabljajo za prerazporeditve (Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji in rezerva za nujno pomoč), sklep o uporabi sredstev (Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji in Solidarnostni sklad Evropske unije).

Del II – Izboljšanje medinstitucionalnega sodelovanja v proračunskem postopku

A. Postopek medinstitucionalnega sodelovanja

Točka 14 se nanaša na podrobnosti o medinstitucionalnem sodelovanju med proračunskim postopkom, ki so vključene v Prilogo k medinstitucionalnemu sporazumu.

Točka 15 o „proračunski preglednosti“ ohranja besedilo točke 16 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma s spremembami, da se upoštevajo poročila, za katera so podrobne določbe zdaj vključene v finančno uredbo (npr. o skrbniških skladih v členu 41(6) in členu 252, o petletni napovedi prilivov in odlivov v členu 247(1)(c)). Besedilo se spremeni tudi tako, da odraža predlog za vključitev Evropskega razvojnega sklada v proračun Unije od leta 2021. Poročanje o Evropskem razvojnem skladu v skladu s točko 15 medinstitucionalnega sporazuma bi se zato moralo uporabljati le za odprta vprašanja o prejšnjih evropskih razvojnih skladih.

B. Vključitev finančnih določb v zakonodajne akte

Določbe sedanjega medinstitucionalnega sporazuma se ohranijo. Možnost odstopanja od zneskov iz zakonodajnih aktov je povečana z 10 % na 15 %, da se poveča prožnost znotraj razdelkov (točka 16). Ta določba se ne uporablja niti za znesek, ki se vnaprej dodeli državam članicam za celotno trajanje finančnega okvira, niti za obsežne projekte iz člena 21 uredbe o večletnem finančnem okviru.

Točka 17 se spremeni zaradi uskladitve terminologije s PDEU. Sklicevanje na Skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 4. marca 1975 se črta, saj je zdaj zastarelo.

C. Odhodki v zvezi s sporazumi o ribištvu

Besedilo sedanjega medinstitucionalnega sporazuma v zvezi z določbami o sodelovanju in informacijah glede proračunskih zadev v zvezi s sporazumi o ribištvu se ohrani, razen zaradi upoštevanja dejstva, da se je glede na to, da je – neproračunsko – vprašanje sodelovanja na pogajalskih konferencah o mednarodnih sporazumih že urejeno v točkah 25 in 26 Okvirnega

sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo z dne 20. oktobra 2010¹⁵, bolje izogniti vzporednemu besedilu v medinstitucionalnem sporazumu.

D. Financiranje skupne zunanje in varnostne politike

V točko 20 je preneseno besedilo točke 23 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma.

Besedilo točke 21 v glavnem povzema besedilo točke 24 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma, pri čemer je spremenjen vrstni red odstavkov in pojasnjena terminologija („dejavnosti“ in ne „instrumenti“). Sklicevanje na rezervo za nujno pomoč je umaknjeno ob upoštevanju, da bo v okviru razširjenega področja uporabe, predlaganega v skladu s členom 11 osnutka uredbe o večletnem finančnem okviru, še naprej mogoče uporabiti rezervo za nujno pomoč za namene nujne okrepitve proračuna za skupno zunanjo in varnostno politiko.

V točki 22 se predlaga določitev točnega datuma (30. november vsako leto) za dogovor o letnem časovnem razporedu za skupna posvetovalna srečanja v naslednjem letu za namene rednega dialoga med Evropskim parlamentom in visokim predstavnikom.

E. Vključenost institucij pri vprašanjih razvojne politike

Določba iz točke 23 se spremeni, da se upošteva predlagana vključitev Evropskega razvojnega sklada v proračun Unije.

Del III – Dobro finančno poslovanje sredstev EU

Točki 28 in 29 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma o skupnem upravljanju ter letnem ocenjevalnem poročilu iz člena 318 PDEU se črtata, saj ta poročila zdaj urejajo posebne določbe finančne uredbe (člen 41(3)(g) oziroma člen 247(1)(e)).

Točka 24 o finančnem načrtovanju povzema besedilo točke 30 sedanjega medinstitucionalnega sporazuma s prilagoditvami zaradi uskladitve z datumi, določenimi v členu 41(2) finančne uredbe.

Oddelek B o agencijah in evropskih šolah (točke 25 do 28) je enak kot v sedanjem medinstitucionalnem sporazumu.

Priloga – Medinstitucionalno sodelovanje med proračunskim postopkom

Določbe iz Priloge so enake kot v sedanjem medinstitucionalnem sporazumu, saj so se izkazale kot trdna podlaga za sodelovanje med institucijami, razen dveh sprememb:

- besedilo točke 9 v zvezi z dopolnilnimi pismi k predlogu proračuna je usklajeno z besedilom člena 42 finančne uredbe;
- sprememba terminologije v nekaterih jezikih, ki ne zadeva slovenske jezikovne različice.

¹⁵ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

Predlog

UREDBA SVETA

o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 312 Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 106a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta¹⁶,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ob upoštevanju potrebe po ustrezni stopnji predvidljivosti za pripravo in izvajanje srednjeročnih naložb bi bilo treba določiti, da večletni finančni okvir zajema sedem let od 1. januarja 2021.
- (2) Letne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti po kategorijah odhodkov in letne zgornje meje odobritev plačil, določene v večletnem finančnem okviru, morajo upoštevati veljavne zgornje meje za obveznosti in lastna sredstva, ki so določene v skladu s Sklepom Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, sprejetim v skladu s tretjim odstavkom člena 311 PDEU.
- (3) Če je treba uveljavljati jamstva, dana iz splošnega proračuna Unije za finančno pomoč državam članicam, odobreno v skladu s členom [208(1)] Uredbe (EU) [201x/xxx] Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), bi bilo treba potrebni znesek uveljavljati nad zgornjimi mejami odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil iz večletnega finančnega okvira, hkrati pa spoštovati zgornjo mejo lastnih sredstev.
- (4) V večletnem finančnem okviru se ne bi smele upoštevati proračunske postavke, ki se financirajo z namenskimi prejemki v smislu finančne uredbe.
- (5) Večletni finančni okvir bi bilo treba določiti v cenah iz leta 2018. Določiti bi bilo treba tudi pravila za letne tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira, po katerih bi se preračunavale zgornje meje in razpoložljive razlike do zgornjih mej.
- (6) Vzpostaviti bi bilo treba posebno in največjo možno prožnost, da bo Unija lahko izpolnjevala svoje obveznosti v skladu s členom 323 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

¹⁶ UL C, , str. .

¹⁷ Uredba (EU) [201X/XXX] Evropskega parlamenta in Sveta z dne [...] o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L ...).

- (7) Naslednji posebni instrumenti so potrebni, saj Uniji omogočajo, da se odzove na posebne nepredvidene okoliščine ali financira jasno opredeljene odhodke, ki jih ne bi bilo mogoče financirati iz razpoložljivih razlik do zgornjih mej za enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira, kar omogoča, da proračunski postopek poteka gladko: Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije, rezerva za nujno pomoč, skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije), instrument prilagodljivosti in varnostna rezerva. Rezerva za nujno pomoč ni namenjena reševanju posledic kriz, povezanih s trgov, ki vplivajo na kmetijsko proizvodnjo ali distribucijo. Zato bi morale biti določene posebne določbe, da se omogoči, da se v proračun vnesejo odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira, kadar je treba uporabiti posebne instrumente.
- (8) Sredstva za kohezijsko politiko za posamezne države so določena na podlagi statističnih podatkov in napovedi, na katerih temelji predlog te uredbe, ki ga je Komisija pripravila maja 2018. Glede na negotovosti pri napovedih in učinek za države članice, za katere velja zgornja meja dodeljenih kohezijskih sredstev, je treba v obdobju izvajanja večletnega finančnega okvira izvesti pregled in pri njem primerjati napovedane in dejanske statistične podatke ter v primeru pomembnih razlik zagotoviti prilagoditev sredstev za zadevne države članice in ustreznih zgornjih mej večletnega finančnega okvira.
- (9) Določiti bi bilo treba pravila za druge primere, ko bi bilo treba prilagoditi večletni finančni okvir. Navedene prilagoditve so lahko povezane z zamudo pri sprejemanju novih pravil ali programov v okviru deljenega upravljanja ali ukrepi, povezanimi z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah in sprejetimi v skladu z ustreznimi temeljnimi akti.
- (10) Sredi izvajanja večletnega finančnega okvira je treba opraviti pregled njegovega delovanja. Rezultate tega pregleda bi bilo treba upoštevati pri vsakršni reviziji te uredbe v preostalih letih večletnega finančnega okvira.
- (11) Treba je določiti revizijo večletnega finančnega okvira v primeru spremembe Pogodb, ponovne združitve Cipra ali širitve Unije ter glede na izvrševanje proračuna.
- (12) To uredbo bi bilo treba revidirati tudi v primeru nepredvidenih okoliščin, na katere se ne bi bilo mogoče odzvati v okviru zgornjih mej, določenih v večletnem finančnem okviru. Zato je treba predvideti možnost revizije večletnega finančnega okvira v takih primerih.
- (13) Posebna pravila so potrebna tudi v zvezi z obsežnimi infrastrukturnimi projekti, katerih trajanje daleč presega obdobje, določeno za večletni finančni okvir. Treba je določiti najvišje zneske za prispevke iz splošnega proračuna Unije k tem projektom in tako zagotoviti, da ne vplivajo na druge projekte, ki se financirajo iz navedenega proračuna.
- (14) Določiti je treba splošna pravila za medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku.
- (15) Komisija bi morala do 1. julija 2025 predstaviti predlog novega večletnega finančnega okvira, da bi ga institucije lahko sprejele dovolj zgodaj pred začetkom naslednjega večletnega finančnega okvira. Če se novi finančni okvir ne sprejme pred koncem trajanja večletnega finančnega okvira, določenega v tej uredbi, se v skladu s členom

312(4) PDEU še naprej uporabljajo zgornje meje, ki ustrezajo zadnjemu letu iz te uredbe –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje 1

Splošne določbe

Člen 1

Večletni finančni okvir

Ta uredba določa večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027.

Člen 2

Spoštovanje zgornjih mej večletnega finančnega okvira

1. Evropski parlament, Svet in Komisija v vsakem proračunskem postopku in pri izvrševanju proračuna za navedeno leto spoštujejo letne zgornje meje odhodkov iz Priloge (v nadaljnjem besedilu: zgornje meje večletnega finančnega okvira).

Posebna zgornja meja za razdelek III iz Priloge se določi brez poseganja v prožnost med obema stebroma skupne kmetijske politike (SKP). Prilagojena zgornja meja, ki se uporabi za steber I SKP po opravljenih prenosih med Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja in neposrednimi plačili, se določi v ustreznem pravnem aktu, večletni finančni okvir pa se ustrezno prilagodi v skladu s predvideno tehnično prilagoditvijo iz člena 5 te uredbe.

2. Kadar je treba uporabiti sredstva iz posebnih instrumentov iz členov 9 do 14, se odobritve za prevzem obveznosti in ustrezne odobritve plačil vključijo v proračun nad ustreznimi zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira.
3. Kadar je treba uporabiti jamstvo za finančno pomoč državam članicam, odobreno v skladu s členom [208(1)] Uredbe (EU) [201x/xxx] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), se potrebni znesek uveljavlja nad zgornjimi mejami iz večletnega finančnega okvira.

Člen 3

Spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev

4. V vsakem letu, ki ga zajema večletni finančni okvir, skupne zahtevane odobritve plačil po letni prilagoditvi ter ob upoštevanju vseh drugih prilagoditev in revizij ter uporabe člena 2(2) in (3) ne smejo biti tolikšne, da bi vpoklicna stopnja za lastna sredstva presegla zgornjo mejo lastnih sredstev, določeno v skladu z veljavnim sklepom Sveta o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, sprejetim v skladu s tretjim odstavkom člena 311 PDEU (v nadaljnjem besedilu: sklep o virih lastnih sredstev).
5. Po potrebi se zgornje meje iz večletnega finančnega okvira znižajo, da se zagotovi spoštovanje zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev.

Poglavje 2

Prilagoditve večletnega finančnega okvira

Člen 4

Skupna razlika v okviru zgornje meje za plačila

1. Komisija v okviru tehnične prilagoditve iz člena 5 vsako leto, z začetkom leta 2022, prilagodi zgornjo mejo plačil za obdobje 2022–2027 navzgor z zneskom, ki ustreza razliki med izvršenimi plačili in zgornjo mejo plačil večletnega finančnega okvira za leto $n-1$.
2. Vsakršna prilagoditev navzgor se v celoti izravna z ustreznim znižanjem zgornje meje plačil za leto $n-1$.

Člen 5

Tehnične prilagoditve

1. Komisija vsako leto pred začetkom proračunskega postopka za leto $n+1$ opravi naslednje tehnične prilagoditve večletnega finančnega okvira:
 - (a) revalorizacijo zgornjih mej ter skupnih zneskov odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v cenah iz leta $n+1$;
 - (b) izračun razpoložljive razlike do zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev;
 - (c) izračun skupne razlike v okviru zgornje meje za plačila iz člena 4;
 - (d) izračun skupne razlike v okviru obveznosti (rezerva Unije) iz člena 12;
 - (e) izračun zneskov, ki se dajo na razpolago za instrument prilagodljivosti na podlagi drugega pododstavka člena 13(1);
 - (f) izračun absolutnega zneska varnostne rezerve iz člena 14.
2. Tehnične prilagoditve iz odstavka 1 se izvedejo na podlagi fiksnega deflatorja 2 % na leto.
3. Komisija sporoči rezultate tehničnih prilagoditev iz odstavka 1 ter gospodarske napovedi, na katerih temeljijo, Evropskemu parlamentu in Svetu.
4. Brez poseganja v člene 6, 7 in 8 dodatne tehnične prilagoditve za zadevno leto, bodisi med zadevnim letom bodisi kot naknadni popravki v naslednjih letih, niso mogoče.

Člen 6

Prilagoditve sredstev za kohezijsko politiko

1. Komisija bo leta 2024 skupaj s tehnično prilagoditvijo za leto 2025 pregledala skupna dodeljena sredstva za vse države članice v okviru cilja kohezijske politike „naložbe za rast in delovna mesta“ za obdobje 2025–2027, pri čemer bo uporabljena metoda dodelitve, določena v ustreznem temeljnem aktu, in sicer na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov ter primerjave kumulativnega nacionalnega BDP, izmerjenega v letih 2021 do 2023, in ocene kumulativnega nacionalnega BDP iz leta 2018 v državah članicah, za katere velja zgornja meja

dodeljenih kohezijskih sredstev. Komisija prilagodi navedena skupna dodeljena sredstva, kadar bo kumulativno neskladje večje od $\pm 5\%$.

2. Potrebne prilagoditve se v enakih deležih razporedijo po letih obdobja 2025–2027, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno prilagodijo. Zgornje meje plačil se prav tako ustrezno prilagodijo, da se zagotovi skladen razvoj glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.
3. Skupni neto učinek prilagoditev iz odstavka 2, naj bo pozitiven ali negativen, ne presega 4 milijarde EUR.

Člen 7

Prilagoditve v zvezi z ukrepi, povezanimi z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah

Če se v okviru ukrepov, povezanih z dobrim gospodarskim upravljanjem ali zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, v skladu z ustreznim temeljnim aktom zamrznjene proračunske obveznosti sprostijo, se zneski, ki ustrezajo zamrznjenim obveznostim, prenesejo v naslednja leta, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno prilagodijo.

Zamrznjenih obveznosti za leto n ni mogoče vključiti v proračun po letu $n+2$.

Člen 8

Prilagoditev v skladu z novimi pravili ali programi v okviru deljenega upravljanja

Če se po 1. januarju 2021 sprejmejo nova pravila ali programi v okviru deljenega upravljanja za strukturna sklada, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, Sklad za migracije in azil, Sklad za notranjo varnost ter instrument za upravljanje meja in vizumov v okviru Sklada za celovito upravljanje zunanjih meja se zneski, ki ustrezajo neporabljenim dodeljenim sredstvom v letu 2021, v enakih deležih prenesejo v obdobje 2022–2025, zadevne zgornje meje večletnega finančnega okvira pa se ustrezno prilagodijo.

Poglavje 3 Posebni instrumenti

Člen 9

Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji

1. Sredstva v okviru Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, katerega cilji in področje uporabe so določeni v [Uredbi (EU) XXXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸], ne presegajo najvišjega letnega zneska 200 milijonov EUR (cene iz leta 2018).
2. Odobritve za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji so vključene v splošni proračun Unije kot rezervacija.

¹⁸ UL L, , str. .

Člen 10
Solidarnostni sklad Evropske unije

1. Sredstva v okviru Solidarnostnega sklada Evropske unije, katerega cilji in področje uporabe so določeni v Uredbi Sveta (ES) št. 2012/2002¹⁹, ne presegajo najvišjega letnega zneska 600 milijonov EUR (cene iz leta 2018). Vsako leto 1. oktobra ostane na razpolago vsaj ena četrtna tega letnega zneska za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta. Del letnega zneska, ki se ne porabi v letu n , se lahko porabi do leta $n+1$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n+1$, zapade.
2. V izjemnih primerih in če preostala finančna sredstva, ki so na razpolago v Solidarnostnem skladu Evropske unije v letu, ko se zgodi nesreča, ne zadostujejo za kritje zneska pomoči, ki je po oceni potreben, lahko Komisija predlaga, da se razlika financira iz letnih zneskov, ki so na razpolago za naslednje leto.

Člen 11
Rezerva za nujno pomoč

1. Rezerva za nujno pomoč se lahko uporabi za hiter odziv na posebne nujne potrebe znotraj Unije ali v tretjih državah ob dogodkih, ki jih ni bilo mogoče predvideti ob pripravi proračuna, zlasti za odzivanje na izredne razmere in operacije podpore po naravnih nesrečah ali nesrečah, ki jih povzroči človek, ob humanitarnih krizah, v primerih velikih nevarnosti za javno zdravje ali velikih veterinarskih ali fitosanitarnih groženj, pa tudi v primerih posebnega pritiska zaradi migracijskih tokov na zunanjih mejah Unije, kadar to zahtevajo okoliščine.
2. Letni znesek rezerve je določen na 600 milijonov EUR (cene iz leta 2018) in se lahko v skladu s finančno uredbo porabi do leta $n+1$. Rezerva je vključena v splošni proračun Unije kot rezervacija. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjega leta. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n+1$, zapade.

Do 1. oktobra vsako leto ostane na razpolago vsaj ena četrtna letnega zneska za leto n za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta.

Za notranje oziroma zunanje operacije se lahko uporabi največ polovica zneska, ki je na razpolago do 30. septembra vsakega leta.

Od 1. oktobra se lahko preostali del razpoložljivega zneska uporabi bodisi za notranje bodisi zunanje operacije za kritje potreb, ki bi nastale do konca tega leta.

Člen 12
Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije)

1. Skupna razlika v okviru obveznosti (rezerva Unije), ki se da na razpolago nad zgornjimi mejami, določenimi v večletnem finančnem okviru za obdobje 2022–2027, zajema naslednje:
 - (a) razpoložljive razlike do zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obveznosti za leto $n-1$;
 - (b) od leta 2023 poleg razlik do zgornjih mej iz točke (a) znesek, ki je enak odobritvam, sproščenim v letu $n-2$, ne glede na člen [15] finančne uredbe.

¹⁹ Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (UL L 311, 14.11.2002, str. 3).

2. Evropski parlament in Svet lahko skupno razliko v okviru obveznosti (rezerva Unije) ali del te razlike porabita v okviru proračunskega postopka iz člena 314 PDEU.

Člen 13

Instrument prilagodljivosti

Instrument prilagodljivosti se lahko uporabi za financiranje, in sicer v danem proračunskem letu, jasno opredeljenih odhodkov, ki jih ni mogoče financirati v okviru zgornjih mej, ki so na razpolago za enega ali več drugih razdelkov. Ob upoštevanju drugega pododstavka je letna zgornja meja, ki je na razpolago za instrument prilagodljivosti, določena na 1 000 milijonov EUR (cene iz leta 2018).

Vsako leto se letni znesek, ki je na razpolago za instrument prilagodljivosti, poveča za naslednje zneske:

- (a) znesek, enak delu letnega zneska za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, ki je zapadel v preteklem letu;
- (b) znesek, enak delu letnega zneska za Solidarnostni sklad Evropske unije, ki je zapadel v preteklem letu v skladu s členom 10(1);
- (c) znesek, enak delu letnega zneska za rezervo za nujno pomoč, ki je zapadel v preteklem letu v skladu s členom 11(2).

Zneski, ki so na razpolago za instrument prilagodljivosti v skladu z drugim pododstavkom, se uporabljajo v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

3. Neporabljeni del letnega zneska instrumenta prilagodljivosti se lahko porabi do leta $n+3$. Najprej se porabi del letnega zneska iz prejšnjih let, od najstarejšega dalje. Navedeni del letnega zneska iz leta n , ki se ne porabi v letu $n+3$, zapade.

Člen 14

Varnostna rezerva

1. Kot skrajna možnost za odziv na nepredvidene okoliščine se določi varnostna rezerva v višini do 0,03 % bruto nacionalnega dohodka Unije zunaj zgornjih meja večletnega finančnega okvira. Uporabi se lahko le za spremembo proračuna ali letni proračun.
2. Uporaba varnostne rezerve v nobenem letu ne presega najvišjega zneska, določenega v letni tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira, in je skladna z zgornjo mejo lastnih sredstev.
3. Zneski, ki so na razpolago z uporabo varnostne rezerve, se v celoti izravnavajo z razpoložljivimi razlikami iz enega ali več razdelkov iz večletnega finančnega okvira za tekoče ali prihodnja proračunska leta.
4. Zneski, izravnani v skladu z odstavkom 3, se ne uporabijo nadalje v okviru večletnega finančnega okvira. Uporaba varnostne rezerve ne presega skupne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti in zgornje meje odobritev plačil, kot sta določeni v večletnem finančnem okviru za tekoče in prihodnja proračunska leta.

Poglavje 4

Pregled in revizija večletnega finančnega okvira

Člen 15

Revizija večletnega finančnega okvira

1. Brez poseganja v člen 3(2) ter člene 16 do 20 in 24 se lahko v nepredvidenih okoliščinah večletni finančni okvir revidira ob upoštevanju zgornje meje lastnih sredstev, določene v skladu z veljavnim sklepom o virih lastnih sredstev.
2. Praviloma se vsak predlog za revizijo večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 predloži in sprejme pred začetkom proračunskega postopka za zadevno leto ali za prvo od zadevnih let.
3. Pri vsakem predlogu revizije večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se preučijo možnosti za prerazporeditev odhodkov med programi, ki jih zajema razdelek, na katerega se nanaša revizija, pri čemer se zlasti upoštevajo vsakršna pričakovanja, da se odobritve ne bodo porabile v celoti.
4. Pri vsaki reviziji večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se upoštevajo možnosti za izravnavo vsakega zvišanja zgornje meje enega razdelka z znižanjem zgornje meje drugega razdelka.
5. Pri vsaki reviziji večletnega finančnega okvira v skladu z odstavkom 1 se ohrani ustrezno razmerje med obveznostmi in plačili.

Člen 16

Vmesni pregled večletnega finančnega okvira

Komisija pred 1. januarjem 2024 predstavi pregled delovanja večletnega finančnega okvira. Temu pregledu se po potrebi priložijo ustrezni predlogi.

Člen 17

Revizija, povezana z izvrševanjem

Komisija po potrebi hkrati z obvestilom Evropskemu parlamentu in Svetu o rezultatih tehničnih prilagoditev večletnega finančnega okvira predloži predloge za revizijo skupnih odobritev plačil, ki so po njenem mnenju potrebni glede na izvrševanje, da se zagotovi dobro upravljanje letnih zgornjih mej plačil, še zlasti pa skladen razvoj odobritev plačil glede na razvoj odobritev za prevzem obveznosti.

Člen 18

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi spremembe Pogodb

Če se Pogodbi spremenita tako, da ima sprememba proračunske posledice, se večletni finančni okvir revidira skladno s tem.

Člen 19

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi širitve Unije

Če k Uniji pristopi(-ta/-jo) nova(-i/-e) država(-i/-e) članica(-i/-e), se večletni finančni okvir revidira, da se upoštevajo potrebe po odhodkih, ki izhajajo iz pristopa.

Člen 20

Revizija večletnega finančnega okvira zaradi ponovne združitve Cipra

V primeru ponovne združitve Cipra se večletni finančni okvir revidira, da se upoštevajo celovita rešitev ciprskega vprašanja in dodatne finančne potrebe, ki izhajajo iz ponovne združitve.

Poglavje 5

Prispevek k financiranju obsežnih projektov

Člen 21

Prispevek k financiranju obsežnih projektov

1. V obdobju 2021–2027 je iz splošnega proračuna Unije za obsežne projekte v skladu z [Uredbo XXXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta – *vesoljski program*]²⁰ na razpolago največ 14 196 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).
2. V obdobju 2021–2027 je iz splošnega proračuna Unije za projekt mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja (ITER) na razpolago največ 5 406 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018).

Poglavje 6

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Člen 22

Medinstitucionalno sodelovanje v proračunskem postopku

Evropski parlament, Svet in Komisija (v nadaljnjem besedilu: institucije) sprejmejo ukrepe za lažji potek letnega proračunskega postopka.

Institucije sodelujejo v dobri veri med celotnim postopkom, da bi uskladile svoja stališča. Institucije na vseh stopnjah postopka sodelujejo prek ustreznih medinstitucionalnih stikov, da bi spremljale napredovanje dela in analizirale stopnjo zbliževanja.

Institucije zagotovijo čim večjo usklajenost svojih časovnih razporedov dela, da se omogoči konvergentna in usklajena izvedba postopkov, ki bi privedla h končnemu sprejetju splošnega proračuna Unije.

Na vseh stopnjah postopka se lahko med predstavniki z različnih hierarhičnih ravni, odvisno od narave pričakovanih razprav, skličejo tristranski sestanki. Vsaka institucija v skladu s svojim poslovnikom določi svoje udeležence za vsak sestanek in svoj mandat za pogajanja ter drugi instituciji pravočasno obvesti o podrobnostih sestankov.

Člen 23

Enotnost proračuna

Vsi odhodki in prihodki Unije in Euratoma so vključeni v splošni proračun Unije v skladu s členom [7] finančne uredbe, vključno z odhodki, ki nastanejo zaradi kakršne koli odločitve, ki jo Svet sprejme soglasno po posvetovanju z Evropskim parlamentom v okviru člena 332 PDEU.

²⁰ UL C, , str. .

Poglavje 7

Končne določbe

Člen 24

Prehod na naslednji večletni finančni okvir

Komisija do 1. julija 2025 predloži predlog novega večletnega finančnega okvira.

Člen 25

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet

Predsednik